

v bezpečném stavu, jest nerozhodná, poněvadž sbíhající se zavinění těchto osob, byť i bylo snad převážné, nesprošťovalo by obžalovaného zodpovědnosti podle § 335 tr. zák. Další námitku, že obžalovaný nemohl U-i nic rozkazovati a nemohl mu ani násilím, ani rozkazem zabrániti, by se nepostavil na nebezpečné místo, nelze bráti vážně. Zjednal-li obžalovaný U-e k práci v hliništi, pokud se týče nechal ho pro sebe ve své přítomnosti pracovati, měl právo určití mu způsob a místo práce, měl však, protože byl příčinou, že se U. dostal do okolností proň po případě nebezpečných, i povinnost, určití způsob a místo práce tak, by byl U. před nebezpečím chráněn, přesněji, by nebyl vydán nebezpečí hrozícímu ze stavu stěny hliniště při práci na určitém místě a určitým způsobem. Nebylť obžalovaný pouhým nezúčastněným pozorovatelem, jímž by byl člověk, který by šel náhodou kolem, nýbrž původcem toho, že U. v hliništi pracoval, a v důsledku toho podle přirozených zásad i zodpovědným za to, by se práce jím zjednaná buď konala bez nebezpečí pro právní statky § 335 tr. zák. chráněné nebo, nebyla-li bez takového nebezpečí možnou, vůbec se nekonala. Budiž připuštěno, že se předpisy min. nařízení čís. 116 ř. zák. z roku 1908 nevztahují na pekaře, jímž jest obžalovaný, přesněji, že nelze na obžalovaném žádati jich znalost a odvoditi z nich pro obžalovaného možnost poznání nebezpečnosti takového způsobu dobývání hlíny, které se předpisům těm příčí. Než na jiném stanovisku nestojí ani rozsudek první stolice, který z oněch předpisů odvozuje jen objektivní předpoklad nebezpečí a zejména míry jeho, avšak zjištění, že stěžovatel musil aneb alespoň mohl poznati nebezpečí se skutkem spojené, odvozuje ze samotných údajů obžalovaného, z dřívějších prací jeho v hliništi a z přirozených následků závadného způsobu dobývání hlíny pro obžalovaného jako rozumného člověka poznatelných. Stížnost ukázala se i v částech, jimiž provádí uplatňované důvody zmatečnosti po zákonu, neodůvodněnou a byla proto zavržena.

Čís. 3182.

Hranice mezi pokusem (skutkem vedoucím ke skutečnému vykonání zločinu) a jednáním přípravným leží tam, kde se zlý úmysl pachatele stělesňuje a projevuje ve vnějším jeho počínání; pojmu pokusu nelze podřaditi vnější počínání pachatele, z něhož nelze na jeho zlý úmysl vůbec (povšechně) usuzovati, aniž by se přihlíželo k tomu, co o svém úmyslu sám udává; stačí však, projevuje-li se v tom, co se zevně děje, zlý úmysl pachatelův, přivoditi výsledek určitého druhu, jehož úmyslné způsobení tresce zákon jako zločin, způsobem pro třetí osoby poznatelným, t. j. takovým, že pozorovatel zevního děje může z něho poznati zlý úmysl pachatele, byť i nebyl naprosto vyloučen ani jinaký výklad děje; tomu jest vyhověno, má-li zevní děj i jen povšechné znaky oné skupiny činů, jimiž se podle zkušenosti přivádí výsledek, který měl býti tím, co pachatel předsevzal, přivoděn.

Pojem násilného vztažení ruky ve smyslu § 81 tr. zák. jest naplněn již taháním se pachatele s vrchnostenskou osobou o předmět, jejž osoba ta drží.

(Rozh. ze dne 18. května 1928, Zm II 136/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 23. února 1928, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinými oba zločinem nedokonané krádeže podle §§ 8, 171, 173, 174 I a), 174 II a), c), 176 II a), 179, 180 tr. zák., Antonín H. kromě toho též zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák., při čemž byl ponechán nedotčeným výrok ohledně přestupku podle § 36 zbroj. pat., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost ponechává výrok nalézacího soudu o přestupku § 36 zbroj. pat. nedotčeným a napadá jen další výroky o zločinech nedokonané krádeže a veřejného násilí, uplatňujíc důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a čís. 9 písm. a) tr. ř. K právním vývodům, jimiž napadá stížnost výrok o zločinu nedokonané krádeže, lze přisvědčiti potud, že hranice mezi pokusem, přesněji skutkem vedoucím ke skutečnému vykonání zločinu a jednáním přípravným leží tam, kde se zlý úmysl pachatele stělesňuje a projevuje ve vnějším jeho počínání (viz § 11 tr. zák. a contr.) a že pojmu pokusu nelze podřaditi vnější počínání pachatele, z něhož nelze na jeho zlý úmysl vůbec (povšechně) usuzovati, aniž by se přihlíželo k tomu, co o svém úmyslu sám udává. Nesprávným jest však další požadavek stížnosti, by se projevil zlý úmysl ve vnějším počínání pachatelově tak, že to, co se stalo, nedá se vysvětliti jinak, než tímto zlým úmyslem, a by se jednání pachatelovo posuzovalo výhradně podle toho, co se stalo objektivně. Podle ustálené judikatury zrušovacího soudu stačí naopak, projevuje-li se v tom, co se zevně děje, zlý úmysl pachatelův, přivoditi výsledek určitého druhu, jehož úmyslné způsobení tresce zákon jako zločin, způsobem pro třetí osoby poznatelným, neboli způsobem takovým, že pozorovatel zevního děje může z něho poznati zlý úmysl pachatele, byť i nebyl naprosto vyloučen ani jinaký výklad děje. Tomu jest již vyhověno, má-li zevní děj i jen povšechné znaky oné skupiny činů, jimiž se podle zkušenosti přivádí výsledek, který měl býti tím, co pachatel předsevzal, přivoděn (viz též Finger I. str. 240). Nabýváť přirozeně uskutečňovaný zlý úmysl přesného a naprosto nepochybného výrazu teprve oním článkem jednání, z kterého škodný výsledek bezprostředně nastane a který jest proto již dokonáváním zločinu. V souzeném případě byli obžalovaní společně ještě s třetí osobou přistiženi za doby noční v kůlně v obci, v níž ani nebydlí, ani nepracují a která jest od jejich bydliště hodně vzdálena, v držení nejen revolveru, nýbrž i ruční vrtačky a vrtáků na železo a jiného náčiní, jehož se používá právě k vyloupení pokladen; z kůlny byla jen krátká cesta k místu činu, k budovám, v nichž se nalézaly pokladny

se značnými hotovostmi. Z toho všeho mohl kterýkoliv pozorovatel — najmě jde-li, jak rozsudek podotýká, o pachatele v takových věcech zkušené a obeznalé — poznati zlý úmysl obžalovaných a jejich společníka, vloupati se do budovy P-cké obce, kde je pokladna, a ukrásti z ní hotovosti v pokladně uschované. Proto nelze shledati právní omyl v tom, že soud seznal ve zjištěném jednání obžalovaných čin, vedoucí ke skutečnému vykonání zločinu krádeže, třebaže z jednání toho nebylo také zjevno, na kterém z P-ckých majitelů pokladen bude zamýšlená krádež spáchána.

Podle stálé judikatury zrušovacího soudu — srovnej zejména rozhodnutí čis. 1839, 2266 sb. n. s. — jest pojem násilného vztažení ruky ve smyslu § 81 tr. zák. naplněn již taháním se pachatele s vrchnostenskou osobou o předmět, jež osoba ta drží. Proto nelze důvodně vytýkati právní omyl rozsudku, spatřuje-li soud násilné zprotivení se obžalovaného H-a v tom, že uchopil pušku četníka, tahal se o ni s četníkem a nepustil ji, ač byl k tomu vyzván. Arciž nebyla puška přímým předmětem služebního úkonu četníka. Avšak jest na snadě, že četník bez pušky nemohl bezpečně provést vlastní svůj úkon služební, zatčení H-ovo; bezpečněji než pouhým stíháním mohl útěku H-a čeliti použitím střelné zbraně a jen podržením pušky mohl si zajistiti obranu proti případným dalším násilnostem, jichž se musel obávat tím spíše, an H. volal své společníky, kteří se dali na útěk, ku pomoci a vyzýval je tím k útoku na četníka. I tahání se o pušku bylo tedy částí odporu H-em kladeného a stavělo četníka před volbu, by od služebního výkonu (zatčení H-a) upustil anebo přemohl odpor přiměřeným úsilím vlastním. Jednal-li H. při tom, jak rozsudek zjišťuje, v úmyslu, by zmařil své zatčení, byl si též vědom, že vyvíjí tím činnost způsobitou, by zatčení četníkovi stížil. Nebylo proto, jak má stížnost za to, třeba zvláštního zjištění tohoto vědomí, bez něhož onen úmysl není myslitelným. Stížnost ukázala se ve všech směrech bezdůvodnou i bylo ji proto zavrhnutí.

Čís. 3183.

Za místo spáchaného činu (§ 51 tr. ř.) jest pokládati místo, kde byla — nehledíc k výsledku — předsevzata činnost pojem trestného činu dovršující.

Urážka na cti obsahem podání (doporučeně zaslaného) byla spáchána v místě doručení úřadu, na nějž bylo podání řízeno, nikoliv v místě podání na poštu; nezáleží na tom, že soud tohoto místa předstihl.

(Rozh. ze dne 19. května 1928, Nd I 240/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl v neveřejném zasedání v trestní věci proti Olze M-ové pro přestupek urážky na cti v záporném sporu mezi okresním soudem v Nové Pace a okresním soudem pro přestupky v Brně, takto: Příslušným jest okresní soud pro přestupky v Brně.